

2019 M. TEISMŲ SPRENDIMŲ, PRIIMTŲ NAGRINĖJANT BYLAS DĖL VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS PRIIMTŲ SPRENDIMŲ AR NEVEIKIMO, APIBENDRINIMAS

2019 m.

SUTRUMPINIMAI

ADTAĮ-1 – Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, galiojęs iki 2018-07-15

ANK – Administracinių nusižengimų kodeksas

CPK – Civilinio proceso kodeksas

BDAR – 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)

Inspekcija – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija

LAT – Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

LVAT – Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

VAAT – Vilniaus apygardos administracinis teismas

Per 2019 metus (iki lapkričio 25 d.) administraciniai teismai išnagrinėjo 9 bylas (kurių sprendimai ar nutartys jau įsiteisėjo) dėl Inspekcijos priimtų sprendimų, iš jų 4 VAAT (nebuvo apskūsti apeliacine tvarka) ir 5 LVAT. Septynios bylos baigėsi skundų atmetimu, dviem atvejais teismas (LVAT) panaikino Inspekcijos sprendimus, t. y. 2017 m. nurodymus.

Pagal tematiką teismų priimti sprendimai ir nutartys apėmė šiuos asmens duomenų tvarkymo klausimus:

1. Dėl fizinio asmens vykdomo vaizdo stebėjimo, kai stebėjimas yra nukreiptas į duomenis tvarkančio (vaizdo stebėjimą vykdančio) asmens privačios sferos išorę (VAAT).

2. Dėl maistą į namus elektroniniu būdu užsakančio asmens tikslaus identifikavimo (LVAT).

3. Dėl skundų, nepriklausančių Inspekcijos kompetencijai, atmetimo ar nagrinėjimo nutraukimo:

3.1. Dėl fizinio asmens asmeniniais tikslais vykdomo vaizdo stebėjimo (LVAT);

3.2. Dėl Inspekcijos teisės vertinti teismui pateikiamus procesinius dokumentus (2 VAAT sprendimai).

4. Dėl duomenų apie darbuotoją atskleidimo įdarbinimo agentūrai (VAAT).

5. Dėl policijos pareigūnų teisės, tiriant administracinių nusižengimų bylas bei surašant administracinių nusižengimų protokolus, rinkti duomenis apie nusižengusio asmens šeimos narius (LVAT).

6. Dėl skolininko asmens duomenų teikimo tretiesiems asmenims teisėtumo ir tokiam teikimui keliamų reikalavimų (LVAT).

7. Dėl VMI veiksmų teisėtumo renkant asmens duomenis iš Gyventojų registro (LVAT).

1. Dėl fizinio asmens vykdomo vaizdo stebėjimo, kai stebėjimas yra nukreiptas į duomenis tvarkančio (vaizdo stebėjimą vykdančio) asmens privačios sferos išorę (VAAT 2019-04-02 administracinė byla Nr. el-2126-815/2019 <https://eteismai.lt/byla/25411212458914/el-2126-815/2019>)

2018-08-27 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad X. X. kaimynas Y. Y. yra įsirengęs vaizdo stebėjimo kamerą ir filmuoja X. X. ir jo šeimos narius.

Išnagrinėjusi skundą, Inspekcija nustatė, kad Y. Y. vykdamas vaizdo stebėjimą savo nuosavybėje į vaizdo stebėjimo apimtį taip pat pateko ir pareiškėjui priklausanti nuosavybė bei

vieša erdvė, todėl BDAR 2 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyta išimtis nagrinėjamu atveju yra netaikoma, o Y. Y. laikytinas duomenų valdytoju BDAR 4 straipsnio 7 punkto prasme. Šiuo pagrindu Inspekcija negalėjo daryti išvados, kad vaizdo stebėjimo vykdymas, kiek jis apėmė pareiškėjui priklausančią nuosavybę bei viešą teritoriją, būtų atitikęs BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose įtvirtintus principus. Tokia išvada padaryta, atsižvelgiant į tai, kad vaizdo stebėjimu buvo siekiama užtikrinti Y. Y. turto saugumą. Inspekcija pripažino pareiškėjo skundą pagrįstu ir pateikė Y. Y. nurodymą nutraukti vaizdo stebėjimą, vykdomą ne savo teritorijoje. Inspekcijos sprendime buvo paminėta, kad Inspekcija iš pareiškėjo gavo apylinkės teismo sprendimą, kuriuo Y. Y. yra panaikinta nuosavybės teisė į stebimą kelią.

Y. Y. apskundė Inspekcijos 2018-12-20 sprendimą VAAT, nurodydamas, kad Inspekcijos sprendimas buvo priimtas vadovaujantis apylinkės teismo sprendimu, kuris dar neįsiteisėjęs.

VAAT Y. Y. skundą atmetė kaip nepagrįstą. VAAT sprendime nurodė, kad Y. Y. skunde nurodytas apylinkės teismo sprendimas jau įsiteisėjo, o kitokių įrodymų, dėl kurių reiktų naikinti skundžiamą Inspekcijos sprendimą Y. Y. nepateikė. Dar daugiau, VAAT, teismo posėdyje išanalizavęs Y. Y. atstovo pateiktą vaizdo medžiagą, nustatė, kad be jokio reikalo buvo filmuojami trečiojo suinteresuoto asmens nuosavybė ir vaikas, stovėjęs ne ant Y. Y. priklausančios žemės sklypo (galimai – net ant gatvės). Todėl Inspekcija padarė faktiniais duomenimis pagrįstą teisinę išvadą, atitinkančią teisės aktų nuostatas, kad pareiškėjas siekė vykdyti vaizdo stebėjimą savo nuosavybės atžvilgiu, tačiau neužtikrino, kad į vaizdo stebėjimo lauką nepatektų pareiškėjui priklausanti nuosavybė.

2. Dėl maistą į namus elektroniniu būdu užsakančio asmens tikslaus identifikavimo (LVAT 2019-04-24 administracinė byla Nr. A-327-525/2019 <https://e-teismai.lt/byla/61542643097729/A-327-525/2019>)

2016-04-09 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad X. X. iš UAB „Foodout.lt“ elektroniniu paštu du kartus gavo PVM sąskaitas–faktūras, kuriose buvo nurodyti jo duomenys: vardas, pavardė, adresas, nors šių užsakymų neatliko. UAB „Foodout.lt“ paaiškinimuose neneigė, kad X. X. vardu, pavarde ir elektroninio pašto adresu buvo pateiktos užsakymų sąskaitos, nors X. X. šių užsakymų asmeniškai neatliko, be to, patvirtino, kad UAB „Foodout.lt“ neatlieka užsakymą pateikiančio asmens identifikavimo ir patikrinimo, nes užsakymus atliekantys asmenys yra atsakingi už teisingų asmens duomenų pateikimą.

Išnagrinėjusi skundą, Inspekcija nustatė, kad aplinkybė, jog UAB „Foodout.lt“ interneto svetainėje renkant asmens duomenis nėra reikalaujama duomenų subjekto tapatybės patvirtinimo (pvz., aktyvuojant elektroniniu paštu atsiųstą tam tikrą nuorodą ar pan.), sudaro galimybę į pateiktą anketą įrašyti nebūtinai savo, bet ir kito asmens duomenis, tuo išreiškiant duomenų subjekto sutikimą dėl tokių asmens duomenų tvarkymo paslaugų užsakymo ir PVM sąskaitų–faktūrų išrašymo bei pateikimo tikslais. Atsižvelgiant į tai, Inspekcija padarė išvadą, kad UAB „Foodout.lt“, užsakymų pateikimo tikslais pradėdama tvarkyti asmens duomenis (vardą, pavardę, elektroninio pašto adresą, telefono numerį, adresą), prieš tai duomenų subjektui nepatvirtinus savo tapatybės, neužtikrino tvarkomų duomenų tikslumo ir tvarkymo teisėtumo, ir tuo pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą, kuris nustatė, kad duomenų valdytojas privalo užtikrinti, kad asmens duomenys būtų tvarkomi tiksliai, sąžiningai ir teisėtai. Šiuo pagrindu 2016-05-26 Inspekcija pateikė UAB „Foodout.lt“ nurodymą – užtikrinti, kad paslaugų teikimo ir PVM sąskaitų–faktūrų išrašymo ir pateikimo tikslais šios bendrovės interneto svetainėje renkant asmens duomenis iš šių duomenis pateikiančio asmens (duomenų subjekto) būtų reikalaujama tapatybės patvirtinimo (pvz., aktyvuojant elektroniniu paštu atsiųstą tam tikrą nuorodą ar pan.), taip pat kaupti visus tokio veiksmo atlikimą patvirtinančius įrodymus.

UAB „Foodout.lt“ apskundė Inspekcijos nurodymą VAAT, kuris skundą atmetė konstatuodamas, kad UAB „Foodout.lt“ buvo pagrįstai įpareigota imtis aktyvių veiksmų bei atitinkamų priemonių, siekiant užtikrinti ADTAĮ-1 nuostatų laikymąsi. VAAT sprendimą UAB „Foodout.lt“ apskundė LVAT.

LVAT konstatavo, kad byloje surinkti įrodymai patvirtina, kad UAB „Foodout.lt“, interneto svetainėje rinkdama asmens duomenis, nereikalauja duomenų subjekto tapatybės patvirtinimo, todėl yra galimybė į pateiktą anketą įrašyti nebūtinai savo, bet ir kito asmens, duomenis, tuo išreiškiant duomenų subjekto sutikimą dėl tokių asmens duomenų tvarkymo paslaugų užsakymo ir PVM sąskaitų–faktūrų išrašymo bei pateikimo tikslais, o tai reiškia, kad UAB „Foodout.lt“, užsakymų pateikimo tikslais pradėdama tvarkyti piliečio asmens duomenis (vardą, pavardę, elektroninio pašto adresą, telefono numerį, adresą), prieš tai duomenų subjektui nepatvirtinus savo tapatybės, neužtikrina tvarkomų duomenų tikslumo ir tvarkymo teisėtumo. Todėl Inspekcija, siekdama tinkamo ADTAĮ-1 reikalavimų vykdymo bei norėdama užkirsti kelią netinkamam asmens duomenų tvarkymui, nurodyme pagrįstai nurodė užtikrinti, kad paslaugų teikimo ir PVM sąskaitų–faktūrų išrašymo ir pateikimo tikslais UAB „Foodout.lt“ interneto svetainėje renkant asmens duomenis, iš šiuos duomenis pateikiančio asmens (duomenų subjekto) reikalautų tapatybės patvirtinimo. UAB „Foodout.lt“ vykdomoje veikloje negali susidaryti tokia situacija, kad asmens duomenys būtų tvarkomi ir naudojami viešoje erdvėje, kiek tai nesusiję su asmeniškai asmens atliktais užsakymais. LVAT UAB „Foodout.lt“ apeliacinį skundą atmetė.

3. Dėl skundų, nepriklausančių Inspekcijos kompetencijai, atmetimo ar nagrinėjimo nutraukimo:

3.1. Dėl fizinio asmens asmeniniais tikslais vykdomo vaizdo stebėjimo (LVAT 2019-05-08 administracinė byla Nr. A-518-525/2019 <https://e-teismai.lt/byla/218036081366434/A-518-525/2019>)

2017-01-30 Inspekcija gavo X garažų statybos ir eksploatavimo bendrijos (toliau – Bendrija) ir X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad Y. Y. Bendrijos bendrojo naudojimo patalpose prie jam priklausančių garažų įrengė vaizdo stebėjimo kameras ir tvarko Bendrijos narių bei darbuotojų vaizdo duomenis: stebi X. X. darbo vietą, kaip X. X. vairuoja automobilį, kaip X. X. automobiliu įsiremė į Y. Y. garažo vartus ir kaip elgėsi po to.

Nagrinėdama 2017-01-30 skundą, Inspekcija nustatė, kad Bendrijos adresu Juridinių asmenų registre be Bendrijos nėra registruota jokių kitų juridinių asmenų; kad Y. Y. nebuvo/nėra įsigijęs verslo liudijimų, nebuvo/nėra įregistravęs individualios veiklos pagal pažymą, todėl Y. Y. vaizdo stebėjimą prie jam priklausančių garažų vykdo kaip fizinis asmuo ir tik asmeniniams poreikiams, nesusijusiems su verslu ar profesija, tenkinti, todėl nagrinėjamu atveju ADTAĮ-1 šio asmens atžvilgiu nėra taikomas. Šiuo pagrindu skundo, kaip nepriklausančio Inspekcijos kompetencijai, nagrinėjimas buvo nutrauktas.

Bendrija apskundė Inspekcijos 2017-03-08 sprendimą VAAT, kuris Bendrijos skundą atmetė. VAAT sprendimą Bendrija apskundė LVAT.

LVAT 2019-05-08 nutartyje konstatavo, kad byloje nėra surinkta duomenų, jog trečiasis suinteresuotas asmuo Y. Y. vaizdo stebėjimo kameras įrengė ne asmeniniais, o verslo ar profesijos tikslais, todėl tiek pirmosios instancijos teismas, tiek Inspekcija padarė teisėtą ir pagrįstą išvadą, jog šiuo atveju ADTAĮ-1 1 straipsnio 4 dalies pagrindu ginčo santykiams ADTAĮ-1 netaikytinas, todėl Inspekcija pagrįstai ir teisėtai nutraukė pareiškėjo skundo tyrimą.

3.2. Dėl Inspekcijos teisės vertinti Teismui pateikiamus procesinius dokumentus (2 bylos):

3.2.1. VAAT 2019-05-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. I-822-643/19 <https://eteismai.lt/byla/78733819773806/I-822-643/2019>

2018-09-03 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad, apylinkės teismui nagrinėjant Y. Y. bylą, apylinkės teismas pareikalavo papildomų duomenų iš skunde išvardytų institucijų, tarp jų ir Nacionalinės žemės tarnybos (toliau – NŽT). NŽT kartu su kitais dokumentais

apylinkės teismui atsiuntė ir su nagrinėjama byla nesusijusius dokumentus, kuriuose pateikti X. X. šeimos asmens duomenys: duomenys apie šeimos turtą (kartu ir turto fotonuotraukos), turto savininkus, jų adresai, asmens kodai ir kt. X. X. teigė, kad byloje esantys jo ir jo šeimos narių asmens duomenys tapo prieinami apylinkės teismo darbuotojams, kitos byloje dalyvaujantios šalies, dalyviams ir jų atstovams, todėl NŽT darbuotojas, pateikęs nurodytus dokumentus, pažeidė asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir yra trauktinas administracinėn atsakomybėn.

Atsižvelgiant į Inspekcijos nuostatuose nustatytą kompetenciją, BDAR 55 straipsnio 3 dalį, ADTAĮ-1 36 straipsnio 4 dalį, teismų formuojamą teisminę praktiką, taip pat į tai, kad procesinių dokumentų pateikimą teismui reglamentuoja ANK, Inspekcija padarė išvadą, kad Inspekcija nėra įgaliota kištis į administracinių bylų procesą ir vertinti NŽT pateikto rašto, kaip procesinio dokumento, apimties ir atsisakė nagrinėti X. X. skundą.

X. X. tokį Inspekcijos 2018-09-11 sprendimą apskundė VAAT, kuris X. X. skundą atmetė, konstatuodamas, kad byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad apylinkės teismas nagrinėjo administracinio nusižengimo bylą, šios bylos nagrinėjimo metu kreipėsi į NŽT dėl duomenų į bylą pateikimo. NŽT pateikė į minėtą administracinio nusižengimo bylą duomenis, kurie X. X. teigimu, neturėjo būti pateikti, nes tie duomenys yra apie pareiškėjo šeimos turtą ir jie nebuvo susiję su nagrinėjama administracinio nusižengimo byla.

VAAT nurodė, kad ANK 569 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įrodymai administracinio nusižengimo byloje yra bet kurie įstatymų nustatyta tvarka surinkti faktiniai duomenys, kuriais remdamiesi administracinio nusižengimo tyrimą atliekantys pareigūnai nustato administracinio nusižengimo padarymo faktą ir aplinkybes, administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens kaltę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir kitas aplinkybes, turinčias reikšmės bylai teisingai išnagrinėti. Šie duomenys nustatomi tokiomis priemonėmis: administracinio nusižengimo protokolu, pareigūnų tarnybiniais pranešimais, pranešimais, aktais ar kitais dokumentais, kuriais asmenys, kurie nėra pareigūnai, užfiksavo administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą, nuotraukomis, garso ar vaizdo įrašais, liudytojų, nukentėjusiojo ir administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens parodymais ir paaiškinimais, ekspertizės aktu, specialisto išvada, daiktiniais įrodymais, daiktų ir dokumentų paėmimo protokolu ir kitokiais dokumentais. Elektroniniai duomenys teismui pateikiami Lietuvos Respublikos teisingumo ministro (toliau – teisingumo ministras) nustatyta tvarka ir forma. Elektroninių duomenų įrodomoji galia yra tokia pat kaip ir kitų įrodymų. ANK 569 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad įrodymais gali būti tik tokie duomenys, kurie patvirtina arba paneigia bent vieną aplinkybę, turinčią reikšmės bylai teisingai išnagrinėti. Ar gauti duomenys laikytini įrodymais, sprendžia teismas ar administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjanti institucija (pareigūnas). Teismas ir administracinių nusižengimų bylas ne teismo tvarka nagrinėjanti institucija (pareigūnas) įrodymus įvertina pagal savo vidinį įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir nešališku visų bylos aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaudamiesi įstatymu (ANK 569 straipsnio 4 dalis).

VAAT savo sprendimą pagrindė teismų praktika, nurodydamas, kad LAT yra konstatavęs, jog teismas turi įvertinti ne tik kiekvieno įrodymo įrodomąją reikšmę, bet ir įrodymų visetą, ir tik iš įrodymų visumos daryti išvadas apie tam tikrų įrodinėjimo dalyku konkrečioje byloje esančių faktų buvimą ar nebuvimą (LAT 2016-03-04 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-137-701/2016).

VAAT nurodė, kad LVAT yra pažymėjęs, jog prieš priimdamas byloje sprendimą teismas turi imtis ne tik visų įstatyme numatytų priemonių bylai reikšmingoms faktinėms aplinkybėms nustatyti ir visapusiškai, objektyviai jas iširti bei įvertinti, bet taip pat šias faktines aplinkybes pagrįsti tik procesinio įstatymo nustatyta tvarka gautais ir iširtais įrodymais (LVAT 2012-12-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A602-2969/2012).

VAAT padarė išvadą, kad iš apžvelgto teisinio reglamentavimo ir teismų praktikos matyti, jog į bylą pateiktų duomenų vertinimą atlieka tą bylą nagrinėjantis teismas, todėl darytina išvada, kad NŽT pateiktų duomenų vertinimą, t. y. nustatyti jų įrodomąją vertę ar pateikti duomenys patvirtina ar paneigia tam tikras aplinkybes, ar jie aktualūs nagrinėjamam ginčui, turi teisę spręsti

tik apylinkės teismas, kuris ir kreipėsi į NŽT dėl duomenų pateikimo į nagrinėjamą administracinio nusižengimo bylą.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, VAAT daro išvadą, kad Inspekcija nėra įgaliota vertinti X. X. asmens duomenų teikimo apylinkės teismui teisėtumo, t. y. neturi teisės vertinti, ar NŽT teisėtai ar neteisėtai pateikė pareiškėjo asmens duomenis administracinio nusižengimo bylą nagrinėjančiam teisėjui. Priešingu atveju, Inspekcija viršytų jai teisės aktais suteiktus įgaliojimus, nepagrįstai kišdamasi į bylos nagrinėjimo procesą bei teisingumo vykdymą. Taigi, nagrinėti pareiškėjos skundą Inspekcija neturėjo kompetencijos.

3.2.2. VAAT 2019-06-14 sprendimas administracinėje byloje Nr. I-1024-643/19 <https://eteismai.lt/byla/180185675341950/I-1024-643/2019>

2018-09-05 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad VšĮ „Y“ atsiliepime į ieškinį dėl žalos atlyginimo civilinėje byloje trečiosioms šalims paviešino X. X. asmens kodą. X. X. teigia, kad VšĮ „Y“ atskleisdama jo asmens duomenis pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 2 punktą.

Inspekcija atsisakė priimti X. X. skundą motyvuodama tuo, kad pagal skunde pateiktą informaciją matyti, jog X. X. yra ieškovas civilinėje byloje, o atsakovė VšĮ „Y“ teikė atsiliepimą, t. y. procesinį dokumentą, apygardos teismui su pareiškėjo asmens duomenimis (vardu, pavarde, asmens kodu ir kt.). Procesinių dokumentų ir įrodymų pateikimą reglamentuoja specialusis teisės aktas – CPK. CPK nustato, kokie konkrečiai asmens duomenys turi būti nurodyti teismui teikiamuose procesiniuose dokumentuose, ir vienas iš šiuose dokumentuose nurodomų asmens duomenų yra dalyvaujančių byloje asmenų asmens kodai. Be to, civilinio proceso šalys, vadovaudamosi CPK nuostatomis, turi teisę teikti teismui dokumentus ir įrodymus, kurie paneigtų ar patvirtintų turinčias reikšmės bylai aplinkybes, bet tik teismas pagal vidinį savo įsitikinimą priima sprendimą dėl teikiamų dokumentų ir įrodymų priėmimo ar atsisakymo juos priimti konkrečioje nagrinėjamoje civilinėje byloje.

Atsižvelgiant į teisės aktais nustatytą Inspekcijos kompetenciją, ADTAĮ-1 36 straipsnio 4 dalį ir BDAR 55 straipsnio 3 dalį, teismų formuojamą teisminę praktiką, taip pat į tai, kad nagrinėjamu atveju procesinių dokumentų pateikimą teismui reglamentuoja CPK, Inspekcija padarė išvadą, kad ji nėra įgaliota kištis į civilinių bylų procesą ir nagrinėjamu atveju vertinti VšĮ „Y“ pateikto rašto, kaip procesinio dokumento, apimties.

X. X. Inspekcijos 2018-09-17 sprendimą apskundė VAAT, kuris atmetė X. X. skundą, konstatuodamas, kad Inspekcija nėra įgaliota vertinti X. X. asmens duomenų teikimo apygardos teismui teisėtumo, t. y. neturi teisės vertinti ar VšĮ „Y“, teikdama privalomą procesinį dokumentą atsiliepimą, kurio formai ir turiniui įstatymu (CPK) nustatyti imperatyvūs reikalavimai, tarp jų ir nurodyti dalyvaujančių byloje asmenų asmens kodą, teisėtai ar neteisėtai pateikė ieškovo X. X. asmens duomenis (asmens kodą) civilinę bylą nagrinėjančiam teismui. Priešingu atveju, Inspekcija viršytų jai teisės aktais suteiktus įgaliojimus, nepagrįstai kišdamasi į bylos nagrinėjimo procesą bei teisingumo vykdymą. Tik teismas turi CPK apibrėžtus įgaliojimus vertinti, ar proceso šalies teikiamas procesinis dokumentas atitinka teisės aktų reikalavimus. VAAT sprendime konstatavo, kad nagrinėti X. X. skundą Inspekcija neturėjo kompetencijos.

4. Dėl duomenų apie darbuotoją atskleidimo įdarbinimo agentūrai (VAAT 2019-06-14) <https://eteismai.lt/byla/164682627848380/ei-1345-643/2019>

2018-09-28 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame nurodyta, kad X. X. buvusios darbovietės UAB „W“ teisininkas kreipėsi į įdarbinimo įmonę UAB „AR“ išsiųsdamas jai el. laiškus (taip pat galimai susisiekė ir telefonu), atskleisdamas įdarbinimo įmonei su X. X. susijusius duomenis, t. y., kad X. X. atleistas iš UAB „W“ dėl šurkščių darbo drausmės pažeidimų.

UAB „W“ Inspekcijai pateikė šią įvykių seką: 1) įdarbinimo agentūra UAB „AR“ pasiūlė UAB „W“ įdarbinti X. X., kaip kandidatą, atitinkantį UAB „W“ keliamus reikalavimus; 2) X. X. buvo įdarbintas; 3) X. X. buvo atleistas iš darbo dėl šurkščių darbo drausmės ir sutarties

pažeidimų; 4) X. X. apskundė buvusį darbdavį UAB „W“ ir šis darbo ginčas buvo nagrinėjamas apylinkės teisme civilinėje byloje, todėl UAB „W“ turėjo teisėtą interesą ginti savo teises ir tuo pagrindu rinkti jai būtiną informaciją.

Nagrinėdama X. X. skundą, Inspekcija nustatė, kad UAB „W“: 1) trečiajam asmeniui atskleisdama X. X. asmens duomenis apie jo atleidimo iš darbo priežastį, pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktą; 2) laiku neinformuodama X. X. apie jo asmens duomenų rinkimą ir su tuo susijusį asmens duomenų atskleidimą trečiajam asmeniui, pažeidė BDAR 13 straipsnio nuostatas; pripažino skundą pagrįstu ir skyrė UAB „W“ papeikimą.

UAB „W“ tokį Inspekcijos 2018-11-14 sprendimą apskundė VAAT, teigdama, kad **Inspekcija peržengė savo kompetencijos ribas**, nes Inspekcija nėra įgaliota kištis į civilinių bylų procesą ir nagrinėjamu atveju vertinti UAB „W“ procesinių veiksmų apimties.

VAAT UAB „W“ skundą atmetė, visų pirma akcentuodamas, kad nagrinėjamu atveju į įdarbinimo agentūrą UAB „AR“ dėl asmens duomenų apie X. X. pateikimo kreipėsi UAB „W“ teisininkas, o ne apylinkės teismas, nagrinėjęs civilinę bylą pagal ieškovo UAB „W“ skundą atsakovui X. X.; be to, iš skundžiamo sprendimo turinio matyti, kad Inspekcija nevertino UAB „W“ į minėtą civilinę bylą pateiktų X. X. asmens duomenų, o vertino ar UAB „W“ nepažeidė BDAR nuostatų, elektroniniu laišku atskleisdama X. X. asmens duomenis įdarbinimo agentūrai UAB „AR“. Todėl VAAT padarė išvadą, kad Inspekcija turėjo kompetenciją nagrinėti X. X. skundą dėl UAB „W“ veiksmų.

Kitas UAB „W“ **Inspekcijos sprendimo apskundimo argumentas siejamas su adekvatumo principo užtikrinimu**. UAB „W“ teigia, kad privalėjo UAB „AR“ pateikti ne abstraktų, o informatyvų, išsamų ir pagrįstą prašymą, kad galėtų gauti įrodymus, esančius trečiojo suinteresuoto asmens žinioje.

VAAT sutiko su UAB „W“ teiginiu, kad renkant asmens duomenis iš trečiojo asmens (kito duomenų valdytojo), reikia nurodyti pakankamai informacijos, kad duomenų valdytojas, atskleisdamas prašomus asmens duomenis, galėtų įsitikinti, kad toks atskleidimas atitinka BDAR 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus asmens duomenų tvarkymo principus. UAB „W“ turėjo interesą rinkti įrodymus, nes, kaip buvęs X. X. darbdavys, dalyvavo teismo procese minėtoje civilinėje byloje. Tačiau šiuo atveju VAAT pažymėjo, kad BDAR 39 punkte nurodyta, jog asmens duomenys turėtų būti tvarkomi tik tuomet, jei asmens duomenų tvarkymo tikslo pagrindai negalima pasiekti kitomis priemonėmis. Be kita ko, asmens duomenys turėtų būti tinkami, susiję su tikslais, kuriais jie tvarkomi, ir riboti pagal tai, kiek jų yra būtina turėti atsižvelgiant į tikslus, kuriais jie tvarkomi. Iš anksčiau aptarto teisinio reglamentavimo matyti, kad tais atvejais, kai reikia asmens duomenų, jie turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas).

Tačiau VAAT sutiko su atsiliepime Inspekcijos išsakyta pozicija, kad X. X. asmens duomenų atskleidimas įdarbinimo agentūrai UAB „AR“ niekaip negalėjo padėti įvertinti šiai agentūrai prašomų pateikti asmens duomenų (telefono ryšio numerio) ryšio su asmens duomenų rinkimo tikslu (duomenų pateikimu į civilinę bylą), todėl Inspekcija pagrįstai darė išvadą, kad tokių duomenų atskleidimas vertintinas kaip neatitinkantis duomenų kiekio mažinimo principo, reiškiančio, kad asmens duomenys turi būti tik tokie, kurių reikia tikslui pasiekti. Taigi, UAB „W“ kreipiantis į UAB „AR“ nereikėjo nurodyti dėl kokios priežasties, t. y. šiuurkščių darbo drausmės pažeidimų, atleistas X. X. Be to, VAAT nuomone, UAB „W“, minėtoje civilinėje byloje būdama ieškove, galėjo kreiptis į apylinkės teismą su prašymu dėl įrodymų išreikalavimo, kurių ji pati negali ir (ar) neturi teisės gauti. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, VAAT daro išvadą, kad Inspekcija skundžiamame sprendime pagrįstai konstatavo, kad UAB „W“ neužtikrino adekvatumo principo, nes UAB „AR“ pateikė daugiau X. X. duomenų (atleidimo iš darbo priežastį) negu reikėjo, siekiant gauti jo kontaktinius duomenis (mobiliojo ryšio telefono numerį).

Trečias UAB „W“ Inspekcijos sprendimo apskundimo argumentas siejamas su tuo, kad UAB „W“ jokių X. X. asmens duomenų nei iš įdarbinimo agentūros, nei iš kitų šaltinių negavo, todėl **neprivalėjo informuoti X. X. apie jos duomenų gavimą**.

VAAT pažymėjo, kad duomenų tvarkymu laikomas, be kita ko, duomenų rinkimas bei atskleidimas. UAB „W“ X. X. asmens duomenis anksčiau tvarkė darbo teisinių santykių pagrindu, tačiau UAB „W“ teisininkas įdarbinimo agentūrai UAB „AR“ atskleidė X. X. asmens duomenis – atleidimo iš darbo priežastį, jau po to, kai darbo santykiai buvo nutrūkę. VAAT pastebėjo, kad UAB „W“ X. X. apie jo duomenų rinkimą ir atskleidimą UAB „AR“ informavo netiesiogiai, t. y., kai UAB „W“ apylinkės teismui minėtoje civilinėje byloje pateikė prašymą dėl įrodymų išreikalavimo, ir X. X. tik susipažinęs su šiuo prašymu, sužinojo apie jo duomenų rinkimą ir atskleidimą minėtai įmonei.

VAAT, atsižvelgdamas į BDAR 13 ir 39 straipsnių nuostatas, ir į sprendime nustatytas aplinkybes, padarė išvadą, kad UAB „W“ privalėjo informuoti X. X. apie tolimesnį jos asmens duomenų rinkimą ir atskleidimą UAB „AR“ (atleidimo iš darbo priežastį), o ne tik tada, kai būtų gavusi prašomus pateikti X. X. duomenis iš UAB „AR“. Todėl X. X. teisė būti informuotam apie jo minėtų asmens duomenų atskleidimą buvo pažeista.

VAAT, atsižvelgdamas į savo sprendime išdėstytas aplinkybes, padarė išvadą, kad Inspekcija, teisėtai ir pagrįstai pripažino X. X. skundą pagrįstu bei pareiškė UAB „W“ papeikimą; kad Inspekcija, priimdama skundžiamą sprendimą, nepažeidė minėtų teisės aktų reikalavimų, neviršijo savo kompetencijos, jos veiksmai neprieštaravo tikslams bei uždaviniams, dėl kurių ji buvo įsteigta ir gavo atitinkamus įgaliojimus. VAAT konstatavo, kad skundžiamą sprendimą naikinti nėra nei faktinio, nei teisinio pagrindo, todėl pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

5. Dėl policijos pareigūnų teisės, tiriant administracinių nusižengimų bylas bei surašant administracinių nusižengimų protokolus, rinkti duomenis apie nusižengusio asmens šeimos narius (LVAT 2019-05-30) <https://eteismai.lt/byla/177061741703523/A-511-822/2019>.

2016-05-19 Inspekcija gavo X. X. skundą dėl apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – AVPK) X policijos komisariate (toliau – Komisariatas) galimai neteisėtai tvarkytų X. X. asmens duomenų apie giminystės ryšius.

Komisariatas informavo Inspekciją, kad X. X. ir jo tėvų, vaikų, buvusio sutuoktinio asmens duomenis tyrėjas tvarkė (atspausdino), kadangi buvo užfiksuotas X. X. padarytas administracinis teisės pažeidimas ir pradėta administracinio teisės pažeidimo bylos teisena. Tiriant minėtą pažeidimą buvo renkama administracinio teisės pažeidimo medžiaga, įrodymai bei atspausdinti administracinio teisės pažeidimo bylai nagrinėti reikalingi asmens duomenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (redakcija, galiojusi nuo 2015-07-10 iki 2015-10-23) (toliau – ATPK) 248 straipsnio, kuris įpareigojo policiją visapusiškai, pilnutinai ir objektyviai išaiškinti kiekvienos bylos aplinkybes, ATPK 256 straipsnio 3 dalies, pagal kurią policija buvo įpareigota rinkti įrodymus administracinio teisės pažeidimo byloje (ATPK 256 straipsnio 1 dalis nustatė, kad įrodymais laikomi bet kurie faktiniai duomenys pagal kuriuos pareigūnai nustato bylai reikšmingas aplinkybes) bei ATPK 256 straipsnio 2 dalies, kuri numatė, kad minėti duomenys nustatomi įvairiais dokumentais, reikalavimais. Tyrėjas X. X. surašė administracinio teisės pažeidimo protokolą dėl ATPK 187 straipsnio 1 ir 2 dalių pažeidimų (toliau – Protokolas) ir visą surinktą medžiagą perdavė nagrinėti apylinkės teismui (toliau – Teismas). Kadangi skiriant nuobaudą, vadovaujantis ATPK 4 skirsnio nuostatomis, turėjo būti atsižvelgiama į pažeidėjo asmenybę, todėl prie minėtos administracinio teisės pažeidimo medžiagos buvo pridėti visi duomenys apie asmenį, įskaitant ir giminystės ryšius ir šie duomenys – išrašas apie X. X., kaip administracinę atsakomybę traukiamo asmens duomenis iš duomenų bazės, laikytinas nagrinėjamai bylai reikšmingu įrodymu, nes jame yra užfiksuoti duomenys apie šį asmenį, leidžiantys nustatyti jo tapatybę, asmenybę, individualizuoti nuobaudą, parinkti tinkamą baudos dydį. Taip pat Komisariatas Inspekcijai paaiškino, kad duomenys apie tai, ar asmuo turi vaikų, tėvus, yra susituokęs ir pan., yra duomenys, apibūdinantys pažeidėjo asmenybę, bei pateikė, tai patvirtinančias Lietuvos teismų nutartis. Komisariatas X. X. asmens duomenų tvarkymo teisėtumą grindė ADTAI-1 5 straipsnio 1 dalies 3 punktu, numatančiu, kad asmens duomenys gali

būti tvarkomi, jeigu pagal įstatymus duomenų valdytojas yra įpareigotas tvarkyti asmens duomenis.

Vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, taip pat atsižvelgiant į Lietuvos teismų formuojamą praktiką bei į tai, kad: 1) tyrėjas, vykdydamas Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymo (toliau – PVI) 5 straipsnio 1 dalies 5 punkte (redakcija galiojusi nuo 2008-07-31 iki 2015-12-31) nustatytą vieną iš policijos uždavinių – tirdamas X. X. padarytą administracinę teisės pažeidimą, tik surašė X. X. administracinio teisės pažeidimo protokolą, tačiau administracinės nuobaudos neskyrė; 2) pagal ATPK 30 straipsnio 2 dalį X. X. asmenybė turėjo būti vertinama teismo nuobaudos skyrimo metu; 3) teismas, nagrinėdamas administracinio teisės pažeidimo bylą bei skirdamas administracinę nuobaudą, turėjo teisę vertinti ATPK 30 straipsnio 2 dalyje numatytas aplinkybes bei, esant reikalui, išsireikalauti jas patvirtinančius įrodymus; 4) X. X., manydamas, kad duomenys apie jo nepilnametį vaiką, tėvus ir (arba) buvusį sutuoktinį gali turėti įtakos jo interesams minėtoje byloje, šiuos duomenis Teismui galėjo pateikti pats; 5) tyrėjui buvo sudarytos techninės galimybės Vidaus reikalų informacinės sistemos Centriniam duomenų banke (toliau – VRIS CDB) lange „Asmens anketiniai duomenys“ nuspaudus mygtuką „Spausdinti viską“ gauti tik pareiškėjo asmens duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą, lytį, gimimo datą, amžių, deklaruotą gyvenamąją vietą ir datą nuo kada šiuo adresu yra), ir skundo nagrinėjimo metu Komisariatui nepateikus Inspekcijai jokių įrodymų ir iš pirmiau nurodytos X. X. administracinio teisės pažeidimo bylos medžiagos nenustačius, kad duomenys apie X. X. šeiminių padėčių, buvusio sutuoktinio, tėvų ir vaiko asmens duomenys (vardai, pavardės, asmens kodai, gimimo datos, lytis, buvusio sutuoktinio pavardė) buvo teisiškai reikšmingi tiriant X. X. padarytą administracinę teisės pažeidimą ir vėliau jam surašant Protokolą, Inspekcija padarė išvadą, kad tyrėjas X. X. padaryto administracinio teisės pažeidimo tyrimo ir Protokolo surašymo tikslu, neturėjo ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyto asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijaus duomenų apie X. X. šeiminių padėčių, buvusios sutuoktinio, tėvų ir vaiko asmens duomenų (vardų, pavardžių, asmens kodų, gimimo datų, lyčių, buvusio sutuoktinio pavardės) tvarkymui (atspausdinimui), šiuos duomenis tvarkė (atspausdino) neteisėtai ir tuo pažeidė ADTAĮ-1 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

Šiuo pagrindu Inspekcija (2017-02-03) nurodė AVPK, užtikrinti, kad tiriant administracinių nusižengimų bylas bei surašant už jas administracinių nusižengimų protokolus asmens duomenų rinkimas iš VRIS CDB būtų pagrįstas vienu iš ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijų.

AVPK šį Inspekcijos nurodymą apskundė VAAT, kuris AVPK skundą atmetė, konstatavęs, kad administraciniam teisės pažeidimo protokolui surašyti duomenys apie X. X. nepilnametį vaiką, tėvus ir buvusį sutuoktinį nebuvo teisiškai reikšmingi, nes pažeidėjo asmenybė turėjo būti vertinama teismo nuobaudos skyrimo metu, t. y. šias aplinkybes, nagrinėdamas administracinio teisės pažeidimo bylą bei skirdamas administracinę nuobaudą, turėjo vertinti teismas, o esant reikalui, išsireikalauti šias aplinkybes patvirtinančius įrodymus.

Tuomet AVPK VAAT sprendimą apskundė LVAT, teigdamas, kad Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (95/46/EB) (toliau – Direktyva) nustatytas reguliavimas netaikomas teisiniams santykiams, susijusiems su visuomenės saugumu, gynyba ar valstybės saugumu, reglamentuoti. Nagrinėjamu atveju policija turėjo ne tik teisę, bet ir pareigą nustatyti visas reikšmingas bylos aplinkybes, patvirtinti jas įrodymais, pateikti duomenis apie pažeidėjo asmenybę ir perduoti bylą administracinę teisės pažeidimą nagrinėjančiam teismui.

LVAT teisėjų kolegija sutiko su AVPK argumentais, kad iš Duomenų bazės atspausdinti duomenys apie X. X. šeiminių padėčių yra jo asmenybę charakterizuojanti informacija ATPK 30 straipsnio 2 dalies prasme ir kad skirdamas nuobaudą už administracinę teisės pažeidimą teismas privalėjo ją įvertinti ir į ją atsižvelgti. Taip pat pažymėjo, kad duomenų apie X. X. šeiminių padėčių pateikimas teismui yra neatsiejamas nuo AVPK pareigos surinkti visapusišką su byla susijusią medžiagą (įrodymus), turinčią reikšmės bylai teisingai išspręsti. Kaip minėta, būtent bylą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į byloje nustatytas aplinkybes, turi teisę spręsti dėl byloje

pateiktų įrodymų ryšio su ginčo dalyku bei juos vertinti pagal vidinį savo įsitikinimą. Teisėjų kolegija padarė išvadą, kad AVPK teismui pateikti X. X. duomenys konkrečiu atveju nebuvo pertekliniai ar nesusiję su nagrinėjama byla.

Dėl duomenų banke kaupiamų duomenų apimties LVAT pažymėjo, kad atspausdindamas duomenis apie X. X. šeiminių padėčių tyrėjas neturėjo galimybės diferencijuoti šios rūšies duomenų. Pasirinkus grafą „Asmens gimimo ir šeiminių padėties duomenys“ išrašė automatiškai (nustatyta forma) yra pateikiami visi Duomenų bazėje jos tvarkytojo sukaupti ir tvarkomi duomenys apie asmenį ir jo šeiminių padėčių, t. y. tėvų (gyvų ir mirusių), sutuoktinių (esamų ir buvusių) bei vaikų duomenys (vardai, pavardės, gimimo datos ir asmens kodai). Atsižvelgiant į šias aplinkybes, taip pat į pirmiau byloje padarytą išvadą, kad informacija apie pažeidėjo šeiminių padėčių yra reikšminga skiriant (individualizuojant) nuobaudą administracinio teisės pažeidimo byloje, nagrinėjamu atveju nėra pagrindo laikyti, kad AVPK, rinkdamas įrodymus bei formuodamas administracinio teisės pažeidimo bylą teismui, rinko ir tvarkė perteklinius X. X. asmens duomenis. LVAT teisėjų kolegija įvertino, kad AVPK turėjo teikti visapusiškus ir išsamius duomenis teismui nagrinėjant administracinio teisės pažeidimo bylą vadovaujantis ATPK 248 ir 256 straipsniais.

LVAT taip pat laikosi nuostatos, kad įrodymų teikimas teismui negali būti vertinamas kaip asmens duomenų teikimas ADTAĮ-1 6 straipsnio prasme. Įrodymų teikimą teismui šiuo atveju reglamentuoja ATPK, pagal kurį policijos komisariatas renka ir teikia administracinio teisės pažeidimo bylą nagrinėjančiam teismui įrodymus, turinčius reikšmės nagrinėjamai bylai, ir tik teismas pagal vidinį savo įsitikinimą priima sprendimą dėl teikiamų dokumentų ir įrodymų priėmimo ar atsisakymo juos priimti konkrečioje nagrinėjamoje byloje.

Apibendrinamas byloje nustatytas faktines aplinkybes, LVAT konstatavo, kad, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytą Inspekcijos kompetenciją, administracinių teismų formuojamą praktiką, taip pat į tai, kad administracinių teisės pažeidimų procesinius teisinius santykius, įskaitant įrodymų rinkimą ir teikimą teismui, reglamentuoja ATPK, bei į teismo turimą išskirtinę kompetenciją įrodinėjimo procese, laikytina, kad **Inspekcija nėra įgaliota nagrinėjamu atveju vertinti Duomenų banko išrašų, kaip įrodymų, teikimo teismui tikslingumo ir teisėtumo.** Nagrinėjamu atveju pirmosios instancijos teismas, netenkindamas AVPK prašymo ir palikdamas galioti skundžiamą Inspekcijos nurodymą, netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias Inspekcijos kompetenciją ir dokumentų, kaip įrodymų, teikimą teismui, nukrypo nuo teismų suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos. Todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas naikinamas kaip nepagrįstas ir priimamas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo AVPK prašymas panaikinti Inspekcijos nurodymą tenkinamas.

6. Dėl skolininko asmens duomenų teikimo tretiesiems asmenims teisėtumo ir tokiam teikimui keliamų reikalavimų (LVAT 2019-08-28)
<https://eteismai.lt/byla/91370346567150/eA-728-968/2019?word=a4-1212/2006>.

2016-12-15 Inspekcija gavo X. X. skundą, kuriame teigiama, kad X. X. prisijungė prie UAB „Creditinfo Lietuva“ administruojamo internetinio puslapio www.manocreditinfo.lt ir pamatė, kad jame skelbiama, jog jis yra skolingas UAB 1, AB 2, AB 3 bei AB 4, tačiau pareiškėjas neigia savo išsiskolinimą paminėtoms įmonėms. Inspekcija, pripažino skundą pagrįstu dalyje dėl AB 2 pareiškėjo asmens duomenų perdavimo UAB „Creditinfo Lietuva“ ir UAB „Creditinfo Lietuva“ ADTAĮ-1 23 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų reikalavimų nesilaikymo. Inspekcija, konstatavusi, kad skundo nagrinėjimo metu AB 2 nepateikė jai jokių įrodymų, patvirtinančių faktą, kad AB 2 pranešimas dėl skolos, siųstas X. X. registruotu paštu, pastarajam buvo pateiktas (įteiktas) iki jo asmens duomenų perdavimo UAB „Creditinfo Lietuva“, t. y. kad AB 2 pažeidė ADTAĮ-1 21 straipsnio 3 dalį, ir pateikė AB 2 nurodymą.

AB 2 Inspekcijos 2017-06-06 nurodymą apskundė VAAT, kuris paliko galioti nepakeistą Inspekcijos sprendimą. Tuomet AB 2 apskundė VAAT sprendimą apeliacine tvarka.

LVAT konstatavo, kad ginčui aktualiu laikotarpiu ADTAĮ-1 21 straipsnio 3 dalyje buvo nustatyta, kad duomenų valdytojas gali teikti skolininkų duomenis tik tuo atveju, jeigu jis duomenų

subjektui raštu pateikė priminimą apie įsipareigojimų neįvykdymą ir per 30 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai duomenų valdytojas išsiuntė (pateikė) duomenų subjektui priminimą: 1) įsiskolinimas liko nepadengtas ir (arba) mokėjimo terminas nebuvo atidėtas; arba 2) duomenų subjektas pagrįstai neginčijo įsiskolinimo. Iš paminėto teisinio reguliavimo matyti, kad pagal jį duomenų valdytojas skolininkų duomenis galėjo teikti tik įvykdęs šias privalomas sąlygas: 1) ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų iki duomenų pateikimo dienos raštu išsiuntęs (pateikęs) priminimą apie įsipareigojimų neįvykdymą duomenų subjektui (skolininkui) (pabrėžtina, jog šiuo atveju reikšminga yra tai, kad toks priminimas būtų surašytas raštu ir kad jis būtų įteiktas duomenų subjektui (skolininkui), o išsiuntimo (pateikimo) forma aktualios redakcijos ADTAI 21 straipsnio 3 dalyje nebuvo įtvirtinta); ir 2) įsitikinęs, kad įsiskolinimas liko nepadengtas ir (arba) mokėjimo terminas nebuvo atidėtas arba duomenų subjektas pagrįstai neginčijo įsiskolinimo.

Iš skundžiamo VAAT sprendimo turinio matyti, kad AB 2 pateiktą įrodymą – pranešimą dėl skolos, ant kurio yra įrašai „gavau: X. X. [nurodytas parašas]“, „gavau: X. X. [nurodytas parašas]“ – VAAT vertino. VAAT konstatavo, kad ant pranešimo dėl skolos X. X. savo parašu patvirtino, jog šis pranešimas jam yra įteiktas, tačiau nenurodė gavimo datos. VAAT nurodė, kad AB 2 šio pranešimo įteikimo X. X. datos taip pat nenurodė. Atsižvelgęs į tai, VAAT sprendė, kad dėl to negalima daryti išvados, jog aptariamasis pranešimas X. X. buvo įteiktas dar iki jo asmens duomenų UAB „Creditinfo Lietuva“ perdavimo momento.

LVAT teisėjų kolegija su tokiu pirmosios instancijos teismo įrodymų vertinimu nesutiko ir pabrėžė, kad X. X. neneigia fakto dėl ant pranešimo dėl skolos esančio įrašo „gavau: X. X. [nurodytas parašas]“ autentiškumo. Šis įrašas padarytas prie dokumento (t. y. 2009 m. vasario 2 d. pranešimo dėl skolos) datos, kitos datos ant šio dokumento X. X. nenurodė, jis nepateikė jokių įrodymų ar paaiškinimų, iš kurių būtų galima spręsti, jog įrašas „gavau: X. X. [nurodytas parašas]“ buvo padarytas ne 2009 m. vasario 2 d.

Atsižvelgdama į tai, ir visų byloje surinktų įrodymų kontekste įvertinusi 2009 m. vasario 2 d. pranešimo dėl skolos, ant kurio yra įrašai „gavau: X. X. [nurodytas parašas]“, „gavau: X. X. [nurodytas parašas]“, turinį, vadovaudamasi vidiniu įsitikinimu ir protingumo bei sąžiningumo principais, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad VAAT nepagrįstai sprendė, jog šis įrodymas nepatvirtina aplinkybės, kad 2009 m. vasario 2 d. pranešimas dėl skolos X. X. buvo įteiktas dar iki jo asmens duomenų UAB „Creditinfo Lietuva“ perdavimo momento.

LVAT teisėjų kolegija, išnagrinėjusi ir įvertinusi byloje surinktus įrodymus, proceso dalyvių pateiktus argumentus dėl bylos faktinių ir teisinių aplinkybių, konstatuoja, kad VAAT netinkamai vertino byloje esančius įrodymus, aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias ginčo teisinius santykius. Todėl VAAT sprendimas naikinamas ir priimamas naujas sprendimas, kuriuo AB 2 skundas tenkinamas, ir Inspekcijos nurodymas panaikinamas.

7. Dėl VMI veiksmų renkant duomenis iš Gyventojų registro (LVAT 2019-10-16) nutartis
<https://eteismai.lt/byla/230508935503748/A-1156-822/2019?word=vie%C5%A1a%20tvarkara%C5%A1%C4%8Di%C5%B3%20paie%C5%A1ka>

2017-01-16 Inspekcija gavo X. X. skundą, kurį priėmė nagrinėti dalyje dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) tarnautojo (-ų) galimai neteisėtai nuo 2016-01-17 iki 2017-01-13 Lietuvos Respublikos gyventojų registre (toliau – GR) ir (arba) Nekilnojamojo turto registre (toliau – NTR) tvarkiusio (peržiūrėjusio, rinkusio) pareiškėjo asmens duomenis bei visų pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo VMI laikotarpiu nuo 2016-01-17 iki 2017-01-13 atvejų ir jų teisėtumo (toliau vadinama – skundas).

X. X. skunde nurodė, kad VMI tarnautojas(-ai) galimai neteisėtai X centrinės muitinės Federalinės muitų išieškojimo vykdymo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2008-10-22 rašte ranka įrašė pareiškėjo asmens kodą, o X centrinės muitinės 2008-10-09 prašyme (toliau – 2008-10-09 prašymas) išieškoti / imtis atsargumo priemonių ranka ištaisė pareiškėjo gimimo mėnesį bei 2016-09-23 galimai neteisėtai peržiūrėjo jo asmens duomenis GR.

Išnagrinėjusi skundą, Inspekcija pripažino jį pagrįstu dalyje dėl X. X. asmens duomenų tvarkymo 2016-09-23 GR ir 2016-12-15 EDS, o dalyje dėl X. X. asmens duomenų tvarkymo VMI laikotarpiu nuo 2016-01-17 iki 2017-01-13 NTR, dėl jo asmens duomenų tvarkymo 2016-12-06 GR, 2017-01-13 EDS ir MAIS bei kitų pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo VMI atveju laikotarpiu nuo 2016-01-17 iki 2017-01-13, skundą atmetė.

Priimdama šį sprendimą (2017-06-29), Inspekcija nustatė, kad atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 33 straipsnio 1 punktą ir į skundo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, t. y., kad: 1) Tarnybos pateiktuose dokumentuose, kuriais VMI prašyta išieškoti Tarnybos priskaičiuotus mokesčius, nebuvo nurodytas X. X. asmens kodas ir ant minėto Tarnybos rašto buvo ranka užrašytas pareiškėjo asmens kodas; 2) Tarnybos 2008-10-09 prašyme nurodyto X. X. ir pareiškėjo gimimo datos mėnuo skyrėsi; 3) X. X. Tarnybos prašomą išieškoti sumą pakartotinai ginčijo, įskaitant ir dėl neteisėtai panaudoto jo asmens kodo ant Tarnybos dokumentų; 4) VMI dėl pasikartojančių susirašinėjimų su X. X. nusprendė kreiptis į Tarnybą, darytina išvada, kad VMI darbuotoja, turėdama pavedimą parengti raštą VMI Tarptautinio bendradarbiavimo departamentui, kuris turėjo kreiptis į Tarnybą dėl informacijos apie X. X. patikslinimo, ir siekdama nurodyti rengiamame rašte minėtam departamentui teisingus X. X. asmens duomenis pagal GR, 2016-12-06 peržiūrėjo X. X. asmens duomenis GR teisėtai, vadovaujantis MAĮ 33 straipsnio 1 punktu, ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintu asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijumi.

Įvertinus X. X. skundo nagrinėjimo metu gautą medžiagą bei nustatytas aplinkybes, Inspekcija konstatavo, kad VMI darbuotojas, siekdama pateikti X. X. prašomą informaciją, pastarajam atvykus į Poskyrį bei vykdydama savo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, 2017-01-13 peržiūrėjo X. X. asmens duomenis EDS ir MAIS teisėtai, vadovaujantis ADTAĮ-1 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, MAĮ 26 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 36 straipsnio 1, 2 punktais bei Pareigybės aprašymu.

X. X. Inspekcijos sprendimo dalį, kuria X. X. skundas buvo atmestas, apskundė VAAT.

VAAT konstatavo ginčijamo sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą, X. X. skundo dalį dėl Inspekcijos sprendimo panaikinimo atmetė. X. X., nesutikdamas su VAAT sprendimu, padavė apeliacinį skundą, kuriame nesutinka su teismo atliktu įrodymų vertinimu ir padarytomis išvadomis.

X. X. apeliaciniame skunde teigia, kad VMI nepagrįstai vykdo iš jo išieškojimą dėl skolos pagal Tarnybos pateiktą prašymą vykdyti reikalavimą, kadangi 2008-10-09 Vokietijos mokesčių administratoriaus pateiktame prašyme išieškoti / imtis atsargumo priemonių ranka buvo pakeista Tarnybos nurodyto asmens gimimo data, nurodant X. X. asmens kodą. X. X. teigimu, būtent Tarnybos nurodytas asmuo turi sumokėti skolą, o ne X. X., todėl Tarnybos nurodytas asmuo turėjo būti įtrauktas į bylą kaip proceso dalyvis.

LVAT pažymėjo, kad klausimai dėl X. X. mokesstinės prievolės pagal Tarnybos pateiktą prašymą vykdyti reikalavimą buvo sprendžiami LVAT 2017-12-06 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1382-438/2017 ir 2019-05-15 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1154-575/2019, kuriose atmesti kaip nepagrįsti X. X. teiginiai, jog VMI neteisėtai pradėjo išieškojimo procedūrą iš X. X. pagal užsienio valstybės kompetentingos institucijos 2008-10-29 prašymą, pateiktą vadovaujantis Tarybos direktyva 2008/55/EB. LVAT 2019-05-15 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1154-575/2019, vertindamas X. X. teiginius, jog teismas sprendė dėl į procesą neįtrauktų asmenų teisių ir pareigų, nes nurodė X. X. sumokėti kitam asmeniui priklausančią skolą, o VMI neturėjo teisės papildyti, pakeisti suvienodinto dokumento, kurį pateikė prašančioji institucija, tačiau tai padarė neteisėtai tvarkydama X. X. asmens duomenis, dėl ko X. X. laikomas kaltu dėl kito asmens skolos, konstatavo, kad tiek Vokietijos kompetentinga institucija, tiek Lietuvos mokesčių administratorius priėmė individualius administracinius aktus, atliko procesinius veiksmus dėl X. X. skolos muitinei (akcizo už tabako gaminius ir importo PVM). Todėl X. X., nesutikdamas su šiais sprendimais, turėjo teisę ginčyti juos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais, tačiau nei dėl užsienio valstybių kompetentingų institucijų sprendimų, susijusių su mokesetine prievole, nei dėl Lietuvos mokesčių administratoriaus veiksmų

pagrįstumo nustatyta tvarka ir terminais ginčų neinicijavo. Teismas taip pat atsižvelgė ir į aplinkybę, kad X. X. nuo 2010-06-30 iki 2014-08-17 geranoriškai yra sumokėjęs beveik visą skolą, kas sudarė pagrindą išvadai, jog X. X. skolą pripažino.

LVAT akcentavo, kad pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 57 straipsnio 2 dalį faktai, nustatyti įsiteisėjusiu teismo sprendimu vienoje administracinėje ar civilinėje byloje, iš naujo neįrodinėjami nagrinėjant kitas administracines bylas, kuriose dalyvauja tie patys asmenys. Teisėjų kolegija, įvertinusi LVAT 2017-12-06 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1382-438/2017 ir 2019-05-15 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1154-575/2019 konstatuotas aplinkybes ir padarytas išvadas bei atsižvelgdama į šioje nagrinėjamoje byloje nustatytas aplinkybes, atmeta X. X. teiginius, jog susidariusi skola pagal Tarnybos pateiktą prašymą turi būti išieškota iš Tarnybos nurodyto asmens, o ne iš X. X.